

СПОРАЗУМЕНИЕ**между Европейската общност и Бившата югославска република Македония за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица**

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ

ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ, наричана по-долу „Общността“,

и

БИВШАТА ЮГОСЛАВСКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ,

РЕШЕНИ да заздравят сътрудничеството помежду си, за да се борят по-ефективно с незаконната миграция,

ВОДЕНИ ОТ ЖЕЛАНИЕТО СИ да създадат, чрез настоящото споразумение и на реципрочна основа, бързи и ефективни процедури за идентифициране и безопасно и методично връщане на лицата, които не отговарят или вече не отговарят на условията за влизане, престой и пребиваване на територията на Бившата югославска република Македония или на дадена държава-членка на Европейския съюз, както и да улеснят транзитното преминаване на такива лица в дух на сътрудничество;

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, че настоящото споразумение не засяга правата, задълженията и отговорностите на Общността, държавите-членки на Европейския съюз и Бившата югославска република Македония, произтичащи от международното право и по-специално от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи от 4 ноември 1950 г. и на Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г.;

КАТО ОТЧИТАТ, че разпоредбите на настоящото споразумение, което попада в приложното поле на дял IV от Договора за създаване на Европейската общност, не се прилага за Кралство Дания в съответствие с Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД член 76, параграф 2 от Споразумението за стабилизиране и асоцииране ⁽¹⁾, от друга страна, което налага задължението върху страните да сключат при поискване споразумение за обратно приемане,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1**Определения**

За целите на настоящото споразумение

- а) „Договарящи страни“ означава Бившата югославска република Македония и Общността;
- б) „Обратно приемане“ означава предаване от запитващата държава и приемане от запитаната държава на лица (собствени граждани на запитаната държава, граждани на трета страна или лица без гражданство), които е установено, че нелегално са влезли, намирали са се или са пребивавали в запитващата държава, в съответствие с разпоредбите на настоящото споразумение.
- в) „Гражданин на Бившата югославска република Македония“ означава всяко лице, което притежава гражданство на Бившата югославска република Македония в съответствие с нейното национално законодателство;
- г) „Гражданин на държава-членка“ означава всяко лице, което притежава гражданство на държава-членка съгласно определеното за целите на Общността;
- д) „Държава-членка“ означава всяка държава-членка на Европейския съюз, с изключение на Кралство Дания;
- е) „Гражданин на трета страна“ означава всяко лице, което притежава гражданство, различно от това на Бившата югославска република Македония или на някоя държава-членка;
- ж) „Лице без гражданство“ означава всяко лице, което не притежава гражданство;
- з) „Разрешение за пребиваване“ означава всякакъв вид разрешение, издадено от Бившата югославска република Македония или от една от държавите-членки, даващо право на лицето да пребивава на нейна територия. Това не включва временните разрешения за престой във връзка с обработката на заявления за убежище или заявление за разрешение за пребиваване;
- и) „Виза“ означава издадено разрешение или взето решение от Бившата югославска република Македония или от една от държавите-членки, което е необходимо с оглед на влизане в или транзитно преминаване през територията ѝ. Това не включва летишна транзитна виза;

⁽¹⁾ ОВ L 84, 20.3.2004 г.

- й) „Запитваща държава“ означава държавата (Бившата югославска република Македония или една от държавите-членки), която подава заявление за обратно приемане в съответствие с член 7 или заявление за транзитно преминаване в съответствие с член 14 от настоящото споразумение;
- к) „Запитана държава“ означава държавата (Бившата югославска република Македония или една от държавите-членки), към която е отправено заявление за обратно приемане в съответствие с член 7 или заявление за транзитно преминаване в съответствие с член 14 от настоящото споразумение;
- л) „Компетентен орган“ означава всеки национален орган на Бившата югославска република Македония или на една от държавите-членки, който е натоварен с изпълнението на настоящото споразумение в съответствие с член 19, параграф 1, буква а) от него;
- м) „Граничен район“ означава район, който се простира до 30 километра от общата сухопътна граница между дадена държава-членка и Бившата югославска република Македония, както и териториите на международните летища на държавите-членки и Бившата югославска република Македония.
- н) „Транзитно преминаване“ означава преминаване на граждани на трета страна или лице без гражданство през територията на запитаната държава, когато пътува от запитващата държава за държава цел на пътуването.

РАЗДЕЛ I.

**ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА БИВШАТА ЮГОСЛАВСКА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЯ ПО ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ**

Член 2

Обратно приемане на свои граждани

1. Бившата югославска република Македония приема обратно при заявление от държава-членка и без допълнителни формалности, освен тези, предвидени в настоящото споразумение, всички лица, които не отговарят или вече не отговарят на действащите правни условия за влизане, престой и пребиваване на територията на запитващата държава-членка, при условие че е доказано или може обосновано да се предположи въз основа на предоставените доказателства *prima facie*, че лицата са граждани на Бившата югославска република Македония.
2. Бившата югославска република Македония приема обратно също така:
  - непълнолетните на възраст до 18 години несемейни деца на лицата, посочени в параграф 1, независимо от тяхното място на раждане или гражданство, освен ако притежават самостоятелно право на пребиваване на територията на запитващата държава-членка;
  - съпруга(та), притежаваш(а) гражданство, различно от това на лицата, посочени в параграф 1, при условие че има право на влизане и престой или получи право на влизане и престой на територията на Бившата югославска република Македония,

освен ако притежава самостоятелно право на пребиваване в запитващата държава-членка.

3. Освен това Бившата югославска република Македония приема обратно лица, които са се отказали от гражданството на Бившата югославска република Македония след влизането си на територията на дадена държава-членка, освен ако на лицата е било най-малкото гарантирано натурализиране от тази държава-членка.

4. След като Бившата югославска република Македония е отговорила положително на заявлението за обратно приемане, компетентната дипломатическа мисия или консулско представителство на Бившата югославска република Македония издава незабавно, не по-късно от 3 работни дни, пътнически документ, необходим за връщането на лицето, което подлежи на обратно приемане, с валидност от 30 дни. Ако поради правни или фактически причини въпросното лице не може да бъде върнато в рамките на посочения срок на валидност на пътническия документ, издаден първоначално, компетентната дипломатическа мисия или консулското представителство на Бившата югославска република Македония в срок от 14 календарни дни издава нов пътнически документ с валидност за същия срок. Ако в рамките на 14 календарни дни Бившата югославска република Македония не е издала нов пътнически документ, се счита, че приема използването на стандартния пътнически документ на ЕС за целите на експулсирането⁽¹⁾.

5. В случай че лицето, което следва да се приеме обратно, притежава гражданство на трета страна в допълнение към гражданството на запитаната страна, запитващата държава-членка взема под внимание желанието на лицето да бъде прието обратно в държавата по неговия/нейния избор.

Член 3

**Обратно приемане на граждани на трета страна и на лица
без гражданство**

1. Бившата югославска република Македония приема обратно, при заявление от дадена държава-членка и без допълнителни формалности, освен тези, предвидени в настоящото споразумение, всички граждани на трета страна или лица без гражданство, които не отговарят или вече не отговарят на действащите правни условия за влизане, престой и пребиваване на територията на запитващата държава-членка, при условие че е доказано или може обосновано да се предположи въз основа на предоставените *prima facie* доказателства, че тези лица:

- а) притежават или са притежавали по времето на влизането си валидна виза или разрешение за пребиваване, издадено от Бившата югославска република Македония; или
- б) са влезли незаконно и непосредствено на територията на държавите-членки, след като са се намирали или са минали транзитно през територията на Бившата югославска република Македония.

⁽¹⁾ В съответствие с формуляра, даден в препоръката на Съвета на Европейския съюз от 30 ноември 1994 г.

2. Задължението за обратно приемане по параграф 1 не се прилага, ако:

- а) гражданинът на трета страна или лицето без гражданство е било само в транзитна зона на международно летище в Бившата югославска република Македония; или
- б) запитващата държава-членка е издала на гражданина на трета страна или на лицето без гражданство виза или разрешение за пребиваване преди или след влизането на лицето на нейна територия, освен ако:
  - лицето притежава виза или разрешение за пребиваване, издадено от Бившата югославска република Македония, чийто срок на валидност изтича по-късно; или
  - визата или разрешението за пребиваване, издадено от запитващата държава-членка, е придобито чрез използване на подправени или неистински документи, или чрез правеното на неверни декларации, и въпросното лице се е намирало или е преминало транзитно през територията на Бившата югославска република Македония; или
  - това лице не спазва условията, свързани с визата и се е намирало или е преминало транзитно през територията на Бившата югославска република Македония.

3. Бившата югославска република Македония също при заявление от държава-членка приема обратно бивши граждани на Социалистическа федеративна република Югославия, които не са получили друго гражданство и чието място на раждане и постоянно пребиваване към 8 септември 1991 г. е било на територията на Бившата югославска република Македония.

4. След като Бившата югославска република Македония е отговорила положително на заявлението за обратно приемане, запитващата държава-членка, където е приложено, издава на лицето, чието обратно приемане е прието, стандартния пътнически документ на ЕС за целите на експулсирането⁽¹⁾.

РАЗДЕЛ II

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОБЩНОСТТА ПО ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ

Член 4

Обратно приемане на свои граждани

1. Държава-членка приема обратно при заявление от Бившата югославска република Македония и без допълнителни формалности, освен тези, предвидени в настоящото споразумение, всички лица, които не отговарят или вече не отговарят на действащите правни условия за влизане, престой и пребиваване на територията на Бившата югославска република Македония, при условие че е

⁽¹⁾ В съответствие с формуляра, даден в препоръката на Съвета на Европейския съюз от 30 ноември 1994 г.

доказано или че може обосновано да се предположи въз основа на предоставените *prima facie* доказателства, че лицата са граждани на тази държава-членка.

2. Освен това държавата-членка приема обратно, когато е възможно, в същото време:

- непълнолетните на възраст до 18 години несемейни деца на лицата, посочени в параграф 1, независимо от тяхното място на раждане или гражданство, освен ако те притежават самостоятелно право на пребиваване на територията на Бившата югославска република Македония;
- съпрузите, притежаващи гражданство, различно от това на лицата, посочени в параграф 1, при условие че имат право на влизане и престой или са получили право на влизане или престой на територията на запитаната държава-членка, освен ако притежават самостоятелно право на пребиваване в Бившата югославска република Македония.

3. Държава-членка също приема обратно лица, които са се отказали от гражданството на държава-членка след влизането си на територията на Бившата югославска република Македония, освен ако на лицата е било най-малкото гарантирано натурализиране от страна на Бившата югославска република Македония.

4. След като запитана държава-членка е отговорила положително на заявлението за обратно приемане, компетентната дипломатическа мисия или консулското представителство на тази държава-членка издава незабавно и не по-късно от 3 работни дни пътнически документ, необходим за връщането на лицето, което подлежи на обратно приемане, със срок на валидност 30 дни. Ако поради правни или фактически причини въпросното лице не може да бъде върнато в рамките на посочения срок на валидност на пътническия документ, издаден първоначално, компетентната дипломатическа мисия или консулското представителство на запитаната държава-членка в срок от 14 календарни дни издава нов пътнически документ с валидност за същия срок.

5. В случай че лицето, което подлежи на обратно приемане, притежава гражданство на трета страна в допълнение към това на запитаната държава-членка, Бившата югославска република Македония взема под внимание желанието на лицето да бъде прието обратно в държавата по неговия/нейния избор.

Член 5

Обратно приемане на граждани на трета страна и на лица без гражданство

1. Държава-членка приема обратно, при заявление от Бившата югославска република Македония и без допълнителни формалности, освен тези, предвидени в настоящото споразумение, всички граждани на трета страна или лица без гражданство, които не отговарят или повече не отговарят на действащите правни условия за влизане, престой и пребиваване на територията на Бившата югославска република Македония, при условие че е доказано или че може обосновано да се предположи въз основа на предоставените *prima facie* доказателства, че тези лица:

- а) притежават или са притежавали по времето на влизането си валидна виза или разрешение за пребиваване, издадено от запитаната държава-членка; или

- б) са влезли незаконно и непосредствено на територията на Бившата югославска република Македония, след като са се намирали или са минали транзитно през територията на запитаната държава-членка.
2. Задължението за обратно приемане по параграф 1 не се прилага, ако:
- а) гражданинът на трета страна или лицето без гражданство е било само в транзитна зона на международно летище в запитаната държава-членка; или
- б) Бившата югославска република Македония е издала на гражданина на трета страна или на лицето без гражданство виза или разрешение за пребиваване преди или след влизането на лицето на нейна територия, освен ако:
- лицето притежава виза или разрешение за пребиваване, издадено от запитаната държава-членка, чийто срок на валидност изтича по-късно; или
  - визата или разрешението за пребиваване, издадено от Бившата югославска република Македония, е придобито чрез използване на неистински или подправени документи, или чрез правенето на неверни декларации, и въпросното лице се е намирало или е преминало транзитно през територията на Бившата югославска република Македония; или
  - това лице не спазва условията, свързани с визата и това лице се е намирало или е преминало транзитно през територията на Бившата югославска република Македония.
3. Задължението за обратно приемане, посочено в параграф 1, се отнася за държавата-членка, която е издала визата или разрешението за пребиваване. Ако две или повече държави-членки са издали виза или разрешение за пребиваване, задължението за обратно приемане по параграф 1 се отнася за държавата-членка, която е издала документа с по-дълъг срок на валидност или, ако срока на валидност на един или няколко от тях вече е изтекъл, документа, който все още е валиден. Ако всички документи са с изтекъл срок на валидност, задължението за обратно приемане по параграф 1 се отнася за държавата-членка, която е издала документа, чийто срок на валидност е изтекъл последен. Ако такива документи не могат да бъдат представени, задължението за обратно приемане по параграф 1 се отнася за държавата-членка на последното излизане.
4. След като държавата-членка е отговорила положително на заявлението за обратно приемане, Бившата югославска република Македония, когато е необходимо, издава на лицето, което подлежи на обратно приемане, пътнически документ, необходим за неговото или нейното връщане.

РАЗДЕЛ III

ПРОЦЕДУРА ПО ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ

Член 6

Принципи

1. Съгласно параграф 2, за всяко предаване на лице, което следва да бъде прието обратно въз основа на едно от задълженията, съдържащи се в членове 2 до 5, се изисква подаване на заявление за обратно приемане до компетентния орган на запитаната държава.

2. Ако лицето, което следва да бъде прието обратно, притежава валиден документ за пътуване и където е приложимо валидна виза или разрешение за пребиваване от запитаната държава, за предаването на такова лице не е необходимо заявление за обратно приемане.

3. Ако лицето е задържано в граничен район (включително на летище) на запитващата държава, след като е пресякло незаконно границата непосредствено от територията на запитаната държава, запитващата държава може да подаде заявление за обратно приемане в рамките на 2 работни дни след задържането на това лице (ускорена процедура).

Член 7

Заявление за обратно приемане

1. Доколкото е възможно, всяко заявлението за обратно приемане съдържа следната информация:
- а) подробни данни за лицето, което подлежи на обратно приемане (напр. собствено име, фамилия, дата на раждане, и ако е възможно, място на раждане и последното място на пребиваване и подробни данни за неговите родители); и ако е приложимо, подробни данни за непълнолетните несемейни деца и/или съпруг(а);
- б) указание относно доказателствата или *prima facie* доказателствата за гражданството, транзита, условията за обратно приемане на граждани на трета страна и на лица без гражданство, както и за незаконното влизане и пребиваване;
- в) снимка на въпросното лице.
2. Доколкото е възможно, заявлението за обратно приемане следва да съдържа и следната информация:
- а) декларация, посочваща, че лицето, което подлежи на предаване, може да се нуждае от помощ или грижа, при условие че въпросното лице е изразило изричното си съгласие с тази декларация;
- б) всякаква друга защита, мерки за сигурност или информация за здравословното състояние на лицето, която може да е необходима в конкретния случай на предаване.
3. Общият формуляр, който следва да бъде използван за заявленията за обратно приемане, е даден в приложение 6 към настоящото споразумение.

Член 8

Доказателствени средства относно гражданството

1. Без да се засягат съответните относими национални законодателства, доказателства за гражданство съгласно член 2, параграф 1 и член 4, параграф 1 могат да се набавят чрез документите, изброени в приложение 1 към настоящото споразумение. Ако бъдат представени такива документи, държавите-членки и Бившата югославска република Македония признават взаимно гражданството, без да е необходимо по-нататъшно разследване. Подправени документи не могат да служат като доказателство за гражданство.

2. Доказателства *prima facie* за гражданство в съответствие с член 2, параграф 1 и член 4, параграф 1 могат по-специално да се набавят чрез документите, изброени в приложение 2 към настоящото споразумение, дори ако техният срок на валидност е изтекъл. Ако бъдат представени такива документи, държавите-членки и Бившата югославска република Македония приемат презумпцията за гражданство за установена, освен ако не се докаже противното. Подправени документи не могат да служат като *prima facie* доказателство за гражданство.

3. Ако не може да бъде представен нито един от документите, изброени в приложение 1 или приложение 2, компетентните дипломатически и консулски представителства на съответната запитана държава при поискване интервюират лицето, което следва да се приеме обратно, във възможно най-кратък срок, най-късно в рамките на 3 работни дни от деня на искането, за да установят неговото/нейното гражданство.

Член 9

Доказателствени средства по отношение на граждани на трета страна и на лица без гражданство

1. Доказателства за условията за обратно приемане на граждани на трета страна и на лица без гражданство, уредени в член 3, параграф 1 и член 5, параграф 1 се набавят по-специално чрез доказателствените средства, изброени в приложение 3 към настоящото споразумение; подправени документи не могат да служат като доказателствено средство. Всяко такова доказателство се признава взаимно от държавите-членки и от Бившата югославска република Македония, без да се изисква по-нататъшно разследване.

2. Доказателства *prima facie* за условията за обратно приемане на граждани на трета страна и на лица без гражданство, уредени в член 3, параграф 1 и член 5, параграф 1, се набавят по-специално чрез доказателствените средства, изброени в приложение 4 към настоящото споразумение; подправени документи не могат да служат като доказателствено средство. Когато такова доказателство *prima facie* се предостави, държавите-членки и Бившата югославска република Македония приемат презумпцията за условията за установена, освен ако не се докаже противното.

3. Незаконният характер на влизането, престоя и пребиваването се установява с пътническите документи на съответното лице, в които липсва необходимата виза или друго разрешение за пребиваване на територията на запитващата държава-членка. Декларация от страна на запитващата държава, че съответното лице е било открито без да притежава необходимите пътнически документи, виза или разрешение за пребиваване, снабдява с доказателство *prima facie* за незаконното влизане, престой или пребиваване.

4. Доказателства *prima facie* за условията за обратно приемане на бивши граждани на Социалистическа федеративна република Югославия, уредени в член 3, параграф 3, се набавят по-специално чрез доказателствените средства, изброени в приложение 5 към настоящото споразумение; подправени документи не могат да служат като доказателствено средство. Когато такова доказателство *prima facie* се представи Бившата югославска република Македония приема условията за установени, освен ако не се докаже противното.

5. Ако не може да бъде представен никой от документите, изброени в приложение 5, компетентните дипломатически и консулски представителства на Бившата югославска република Македония при поискване интервюират лицето, което следва да бъде

прието обратно във възможно най-кратък срок или най-късно в рамките на 3 работни дни от деня на искането за да установят неговото/нейното гражданство.

Член 10

Срокове

1. Заявлението за обратно приемане трябва да се подаде до компетентния орган на запитаната държава в рамките най-много на една година след като компетентният орган на запитващата държава е научил, че гражданин на трета страна или лице без гражданство не отговаря или вече не отговаря на действащите условия за влизане, престой и пребиваване. При наличието на правни или фактически пречки за своевременно подаване на заявлението, по искане на запитващата държава срокът се удължава, но само докато пречките престанат да съществуват.

2. На заявлението за обратно приемане трябва да се изпрати отговор в писмена форма

— в рамките на 2 работни дни, ако заявлението е направено по ускорената процедура (член 6, параграф 3);

— в рамките на 14 календарни дни във всички други случаи.

Тези срокове започват да текат от датата, на която е получено заявлението за обратно приемане. Ако в установения срок не е получен отговор, счита се, че предаването е одобрено.

3. Причините за отказа на искането за обратно приемане се предоставят.

4. След получаване на съгласието или, в зависимост от случая, след изтичане на сроковете, дадени в параграф 2, съответното лице се предава без забавяне и най-късно в рамките на три месеца. По искане на запитващата държава, този срок се удължава с времето, необходимо за преодоляване на правни или практически пречки.

Член 11

Условия на предаването и начини на транспортиране

1. Преди връщането на лице, компетентните органи на Бившата югославска република Македония и на съответната държава-членка договарят предварително, в писмен вид датата на предаването на лицето, контролно-пропускателния пункт за влизане, евентуален конвой и друга информация от значение за предаването.

2. Транспортирането може да се извърши по въздух или по суша. Връщането по въздух не се ограничава само до използване на националните превозвачи на Бившата югославска република Македония или на държавите-членки и може да се извърши, както с редовни, така и с чартърни полети. В случай на охранявано връщане, конвойът не се ограничава само до овластени лица от запитващата държава, при условие че те са овластени лица от Бившата югославска република Македония или която и да е държава-членка.

Член 12

Обратно приемане по грешка

Запитващата държава взема обратно всяко лице, което е прието обратно от запитаната държава, ако в рамките на 3 месеца след предаването на въпросното лице се установи, че не са спазени изискванията, дадени в членове 2 до 5 от настоящото споразумение.

В такъв случай процедурните разпоредби на настоящото споразумение се прилагат *mutatis mutandis* и се предоставя цялата налична информация, която се отнася за действителната самоличност и гражданство на лицето, което следва да се вземе обратно.

РАЗДЕЛ IV

ОПЕРАЦИИ ПО ТРАНЗИТНОТО ПРЕМИНАВАНЕ

Член 13

Принципи

1. Държавите-членки и Бившата югославска република Македония следва да ограничат транзитното преминаване на граждани на трета страна или на лица без гражданство до случаите, в които тези лица не могат да бъдат върнати директно в държавата цел на пътуването.

2. Бившата югославска република Македония разрешава транзитното преминаване на граждани на трета страна и на лица без гражданство, ако държава-членка поиска това, а държава-членка разрешава транзитното преминаване на граждани на трета страна и на лица без гражданство, ако Бившата югославска република Македония поиска това, при условие че са гарантирани пътуването през други възможни държави на транзитно преминаване и обратното приемане от страна на държавата цел на пътуването.

3. Бившата югославска република Македония или държава-членка могат да откажат транзитно преминаване:

- а) ако за гражданина на третата страна или лицето без гражданство съществува сериозен риск да бъде подложен(о) на изтезания или на нечовешко или унижително отношение или наказание или смъртна присъда или преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политически убеждения в държавата цел на пътуването или в друга държава на транзитното преминаване; или
- б) ако гражданинът на трета страна или лицето без гражданство подлежи на наказание в запитаната държава или в друга държава на транзитното преминаване; или
- в) в интерес на общественото здраве, вътрешната сигурност, обществения ред и други национални интереси на запитаната държава.

4. Бившата югославска република Македония или държава-членка могат да отменят всяко издадено разрешение, ако впоследствие възникнат или са налице обстоятелствата, посочени в параграф 3, които препятстват транзитното преминаване, или ако пътуването през възможни държави на транзитно преминаване или обратно приемане от държавата цел на пътуването, вече не са гарантирани. В такъв случай запитващата държава взема обратно гражданина на трета страна или лицето без гражданство, което се налага и без забавяне.

Член 14

Процедура на транзитното преминаване

1. Заявление за транзитно преминаване се подава до компетентния орган на запитаната държава в писмена форма и следва да включва следната информация:

- а) вид на транзитното преминаване (по въздух или по суша), други възможни държави на транзитно преминаване и планирана държава цел на пътуването;
- б) подробни данни за съответното лице (напр. собствено име, фамилия, име използвано преди брака, други използвани имена/имена, с които лицето е известно или псевдоними, дата на раждане, пол и при възможност — място на раждане, гражданство, език, вид и номер на пътническите документи);
- в) предвиден гранично-пропускателен пункт за влизане, време на предаване и възможно ползване на конвой;
- г) декларация, че според запитващата държава условията съгласно член 13, параграф 2 са изпълнени и че не са известни причини за отказ съгласно член 13, параграф 3.

Общ формуляр, който следва да бъде използван за заявленията за транзитно преминаване, се съдържа в приложение 7 към настоящото споразумение.

2. Запитаната държава уведомява в рамките на 5 календарни дни и в писмена форма запитващата държава за приемането, като потвърждава контролно-пропускателния пункт за влизане и предвиденото време за приемането или я уведомява за отказа за обратно приемане и за причините за този отказ.

3. Ако транзитното преминаване се осъществява по въздух, лицето, което следва да се приеме обратно, и евентуалният конвой се освобождават от изискването за получаване на летищна транзитна виза.

4. Компетентните органи на запитаната държава, след взаимни консултации, съдействат за осъществяване на операциите по транзитното преминаване, и по-специално чрез наблюдение на въпросните лица и предоставяне на подходящи удобства за целта.

РАЗДЕЛ V

РАЗХОДИ

Член 15

Разходи за транспорт и за транзитно преминаване

Без да се засяга правото на компетентните органи да възстановят разходите по обратно приемане от лицето, което следва да се приеме обратно, или от трети страни, всички транспортни разходи, направени във връзка с обратно приемане и операциите по транзитно преминаване, съгласно настоящото споразумение до границата на държавата цел на пътуването, се поемат от запитващата държава.

РАЗДЕЛ VI

ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ И КЛАУЗА ЗА НЕЗАСЯГАНЕ

Член 16

Защита на данните

Предаване на личните данни се извършва само ако такова предаване е необходимо за изпълнението на настоящото споразумение, от компетентните органи на Бившата югославска република Македония или на държава-членка, в зависимост от случая. Обработването и държането на личните данни в конкретен случай се подчинява на вътрешното законодателство на Бившата югославска република Македония, а в случаите, когато контролорът е компетентен орган на държава-членка — на разпоредбите на Директива 95/46/ЕО ⁽¹⁾ и на националното законодателство на тази държава-членка, прието съгласно тази директива. В допълнение се прилагат следните принципи:

- а) личните данни се обработват безпристрастно и законосъобразно;
- б) личните данни се събират за конкретната, изрично посочена и законосъобразна цел на изпълнение на настоящото споразумение и не се обработват допълнително от органа, който ги е предал, нито от органа, който ги е приел по начин, несъвместим с тази цел;
- в) личните данни трябва да бъдат съответстващи, относими и съразмерни на целта, за която се събират и/или обработват допълнително; по-специално, предадените лични данни могат да се отнасят само за следното:
  - подробни данни за лицето, което следва да се предаде (напр. собствено име, фамилия, други предишни имена, други използвани имена/имена, с които лицето е известно или псевдоними, пол, семейно положение, дата и място на раждане, настоящо и всяко предишно гражданство);
  - паспорт, лична карта или шофьорска книжка (номер, срок на валидност, дата на издаване, орган, който го е издал, място на издаване);
  - места на престой и маршрути;
  - друга информация, необходима за идентифициране на лицето, което следва да се приеме обратно или за проучване на изискванията за обратно приемане съгласно настоящото споразумение.
- г) личните данни трябва да бъдат точни и при необходимост, актуализирани;

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

- д) личните данни трябва да се съхраняват по начин, който позволява установяване на самоличността на субекта на данните, в продължение на срок, който не превишава необходимото за целта, за която са събрани или допълнително обработени;
- е) както предаващият орган, така и получаващият орган предприемат всяко разумно действие за гарантиране, когато е приложимо, поправянето, заличаването или блокирането на лични данни в случаите, в които обработката им не е в съответствие с разпоредбите на този член, и по-специално поради това че данните не са съответстващи, относими и точни или са събрани прекомерно много данни спрямо целта на обработката. Това включва нотифициране на другата страна за всяка поправка, заличаване или блокиране;
- ж) при поискване получаващият орган уведомява предаващия орган за използването на предадените данни и за получените вследствие на това резултати;
- з) личните данни могат да се предават само на компетентните органи. За по-нататъшното им предаване на други органи се изисква предварително съгласие на предаващия ги орган;
- и) предаващият и получаващият орган са длъжни да записват в писмена форма предаването и получаването на лични данни.

Член 17

Клауза за незасягане

1. Настоящото споразумение не засяга правата, задълженията и отговорностите на Общността, държавите-членки и Бившата югославска република Македония, произтичащи от международното право, и по-специално от:
  - Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г. и Протокола за статута на бежанците от 31 януари 1967 г.;
  - международните конвенции, определящи държавата, отговорна за разглеждане на подадени заявления за убежище;
  - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи от 4 ноември 1950 г.;
  - Конвенцията срещу изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание от 10 декември 1984 г.;
  - международните конвенции за екстрадиция и транзитно преминаване;
  - многостранните международни конвенции и споразумения за обратно приемане на чужди граждани.
2. Нищо в настоящото споразумение не пречи на връщането на лице по силата на други официални и неофициални договорености.

РАЗДЕЛ VII

ИЗПЪЛНЕНИЕ И ПРИЛАГАНЕ

Член 18

Съвместен комитет по обратно приемане

1. Договарящите страни си съдействат взаимно при прилагането и тълкуването на настоящото споразумение. За целта те създават Съвместен комитет по обратно приемане (наричан по-долу „Комитетът“), който по-специално има задача по:
  - а) наблюдение на прилагането на настоящото споразумение;
  - б) вземане на решения относно изпълнителните договорености, необходими за еднаквото прилагане на настоящото споразумение;
  - в) редовна обмяна на информация относно протоколите за изпълнение, съставени от отделните държави-членки и от Бившата югославска република Македония съгласно член 19;
  - г) препоръчването на изменения на настоящото споразумение и на приложенията към него;
2. Решенията на комитета са обвързващи за договарящите страни.
3. Комитетът се състои от представители на Общността и на Бившата югославска република Македония; Общността се представлява от Комисията.
4. Комитетът заседава при необходимост по искане на една от договарящите страни.
5. Комитетът приема свои процедурни правила.

Член 19

Протоколи за изпълнение

1. По искане на държава-членка или на Бившата югославска република Македония, Бившата югославска република Македония и държавата-членка съставят протокол за изпълнение, който съдържа правила за:
  - а) определянето на компетентните органи, граничните контролно-пропускателни пунктове и размяна на лица за връзка и езика на комуникиране;
  - б) условия за връщане по ускорената процедура;
  - в) условията за връщане на лица под охрана, включително транзитното преминаване на граждани на трета страна и лица без гражданство под конвой;
  - г) допълнителни средства и документи към изброените в приложенияют 1 до 5 към настоящото споразумение.
2. Протоколите за изпълнение, посочени в параграф 1, влизат в сила след нотифициране на комитета по обратно приемане, посочен в член 18.

3. Бившата югославска република Македония се съгласява да прилага всяка разпоредба от протокол за изпълнение, съставен с една държава-членка в отношенията си с която и да е друга държава-членка, ако последната поиска това.

Член 20

Отношение към двустранни споразумения за обратно приемане или договорености на държавите-членки

Разпоредбите на настоящото споразумение имат предимство пред разпоредбите на всяко друго двустранно споразумение или договореност за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица, която е била или би могла да бъде сключена съгласно член 19 между отделни държави-членки и Бившата югославска република Македония, доколкото разпоредбите на последната са несъвместими с тези на настоящото споразумение.

РАЗДЕЛ VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 21

Териториално приложение

1. Съгласно параграф 2 от член 21, настоящото споразумение се прилага спрямо територията, на която се прилага Договорът за създаване на Европейската общност, и на територията на Бившата югославска република Македония.
2. Настоящото споразумение не се прилага за територията на Кралство Дания.

Член 22

Влизане в сила, срок и прекратяване

1. Настоящото споразумение се ратифицира или одобрява от договарящите страни в съответствие с процедури им.
2. Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от втория месец след датата, на която договарящите страни се нотифицират взаимно за приключването на процедурите, посочени в първия параграф.
3. Настоящото споразумение се сключва за неопределен срок.
4. Всяка договаряща страна може, чрез официално нотифициране на другата договаряща страна и след предварителни консултации с комитета, посочен в член 18, да преустанови временно изцяло или отчасти изпълнението на настоящото споразумение по отношение на граждани на трета страна и лица без гражданство по причини за сигурност, обществен ред, защита на националната сигурност или защита на общественото здраве. Преустановяването влиза в сила на втория ден след деня на такава нотификация.
5. Всяка договаряща страна може да денонсира настоящото споразумение с официална нотификация до другата договаряща страна. Настоящото споразумение престава да се прилага шест месеца след датата на такава нотификация.

Член 23

Приложения

Приложения от 1 до 7 са неразделна част от настоящото споразумение.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

**Общ списък с документи за доказване на гражданство
(член 2, параграф 1, член 4, параграф 1 и член 8, параграф 1)**

- всякакъв вид паспорти (национални паспорти, дипломатически паспорти, служебни паспорти, групови паспорти и заместващи паспорти/паспорти за спешни случаи);
- лични карти (включително непостоянни или временни лични карти),
- военни карти за самоличност,
- моряшки регистрационни книжки и служебна капитанска карта,
- удостоверение за гражданство, придружено от друг документ за установяване на самоличността със снимка на съответното лице.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

**Общ списък с документи, чието представяне се счита за *prima facie* доказателство за гражданство
(член 2, параграф 1, член 4, параграф 1 и член 8, параграф 2)**

- фотокопия на който и да е от документите, изброени в приложение 1 към настоящото споразумение,
- трудови книжки или техни фотокопия,
- шофьорски книжки или техни фотокопия,
- свидетелства за раждане или техни фотокопия,
- официални показания на достоверни свидетели,
- показания, направени от въпросното лице и език, говорен от него/нея, включително посредством резултатите от официален тест. За целите на настоящото приложение понятието „официален тест“ се определя като тест, възложен или проведен от властите на запитващата държава и признат от запитаната държава,
- всякакъв друг документ, който би помогнал за установяване на гражданството на въпросното лице,
- документи, изброени в приложение 1, чийто срок на валидност е изтекъл.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

Общ списък с документи, които се считат за доказателство за условията за обратно приемане на граждани на трета страна и лица без гражданство (член 3, параграф 1, член 5, параграф 1 и член 9, параграф 1)

- печати на влизане/излизане или подобна заверка в пътническия документ на въпросното лице или друго доказателство за влизане/излизане (например фотографско),
- валиден документ, например виза и/или разрешение за пребиваване, издадено от запитаната държава, за разрешен престой на територията на запитаната държава,
- поименни билети и/или списъци на пътниците, пътуващи със самолет, влак, автобус или кораб, които показват присъствието и маршрута на въпросното лице на територията на запитаната държава,
- официални показания, направени от гранични служители, които могат да свидетелстват, че въпросното лице е пресякло границата.

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

Общ списък с документи, които се считат за *prima facie* доказателство за условията за обратно приемане на граждани на трета страна и лица без гражданство (член 3, параграф 1, член 5, параграф 1 и член 9, параграф 2)

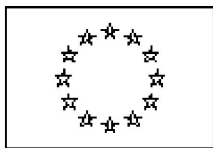
- декларации, издадени от съответните власти на запитващата държава, за мястото и обстоятелствата, при които въпросното лице е заловено, след като е влязло на територията на тази държава,
- информация във връзка със самоличността и/или престоя на лицето, която е предоставена от международна организация,
- документи, удостоверения и всякакъв вид сметки (например сметка за хотел, талони за посещение при лекар/зъболекар, пропуски за обществени/частни институции, договори за наем на лек автомобил, бележки за плащане с кредитни карти и др.), които ясно показват, че въпросното лице е било на територията на запитаната държава,
- информация, която показва, че въпросното лице е ползвало услугите на куриерска или пътническа агенция,
- официални показания на въпросното лице, направени в съдебни или административни производства.

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

Списък с документи, които се считат за *prima facie* доказателство за условията за обратно приемане на бивши граждани на Социалистическа федеративна република Югославия (член 3, параграф 3, член 9, параграф 4)

- свидетелства за раждане или техни фотокопия, издадени от бившата Социалистическа федеративна република Югославия,
  - официални документи или техни фотокопия, издадени от Бившата югославска република Македония или от бившата Социалистическа федеративна република Югославия, посочващи мястото на раждане и/или мястото на постоянно пребиваване, както се изисква по член 3, параграф 3,
  - други документи или удостоверения, или техни фотокопия, които указват мястото на раждане и/или мястото на постоянно пребиваване на територията на Бившата югославска република Македония,
  - официални показания на въпросното лице, направени в съдебни или административни производства.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ 6

[Герб на Бившата югославска република Македония]

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

.....

(Място и дата)

(Обозначаване на
запитващия орган)

Относно:

.....

До:

.....

.....

.....

УСКОРЕНА ПРОЦЕДУРА

(Обозначаване на запитания орган)

ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОБРАТНО ПРИЕМАНЕ

в съответствие с член 7 от Споразумението от 18 септември 2007 г. между между Европейската общност и Бившата югославска република Македония за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица

А. ЛИЧНИ ДАННИ

1. Пълно име (подчертайте фамилията):

.....

2. Име, използвано преди брака:

.....

3. Дата и място на раждане:

.....

4. Пол и физическо описание (ръст, цвят на очите, отличителни белези и др.):

.....

5. Известен/известна също като (предишни имена, други използвани имена/имена, с които лицето е известно, или псевдоними):

.....

6. Националност и език:

.....

7. Гражданско състояние: семеен (семейна)   вдовец (вдовица)   неженен (неомъжена)   разведен (разведена)

Ако е семеен (семейна): име на съпруг (съпруга) .....

Имена и възраст на децата (ако има такива) .....

.....

.....

8. Последен адрес в запитващата държава:

.....

Б. ЛИЧНИ ДАННИ НА СЪПРУГА/СЪПРУГАТА (АКО Е ПРИЛОЖИМО)

1. Пълно име (подчертайте фамилията): .....

2. Име, използвано преди брака: .....

3. Дата и място на раждане: .....

4. Пол и физическо описание (ръст, цвят на очите, отличителни белези и др.):

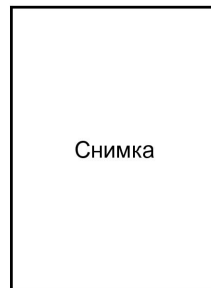
.....

5. Известен/известна също като (предишни имена, други използвани имена/имена, с които лицето е известно или псевдоними):

.....

6. Националност и език:

.....

В. ЛИЧНИ ДАННИ НА ДЕЦАТА (АКО Е ПРИЛОЖИМО)

1. Пълно име (подчертайте фамилията): .....

2. Дата и място на раждане: .....

3. Пол и физическо описание (ръст, цвят на очите, отличителни белези и др.):
.....4. Националност и език:
.....

Г. СПЕЦИАЛНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ПРЕДАВАНОТО ЛИЦЕ

1. Здравословно състояние

(напр. евентуална справка за специални медицински грижи; латинско наименование на заразно заболяване):
.....

2. Посочване, че представлява особено опасно лице

(напр. заподозряно в извършване на тежко престъпление; агресивно поведение):
.....

Д. ПРИЛОЖЕНИ ДОКАЗАТЕЛСТВЕНИ СРЕДСТВА

1. ....

(паспорт №)

(дата и място на издаване)

.....

(издаден от)

(валиден до)

2. ....

(лична карта №)

(дата и място на издаване)

.....

(издадена от)

(валидна до)

3. ....

(шофьорска книжка №)

(дата и място на издаване)

.....

(издадена от)

(валидна до)

4. ....

(друг официален документ №)

(дата и място на издаване)

.....

(издаден от)

(валиден до)

Е. ЗАБЕЛЕЖКИ

.....

.....

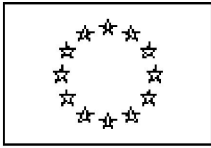
.....

.....

(Подпис) (Печат)

_____

ПРИЛОЖЕНИЕ 7

[Герб на Бившата югославска република Македония]

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

.....

(Място и дата)

(Обозначаване на
запитващия орган)

Относно:

.....

До:

.....
.....
.....

(Обозначаване на запитания орган)

ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ТРАНЗИТНО ПРЕМИНАВАНЕ

в съответствие с член 14 от Споразумението от 18 септември 2007 година между Европейската общност и Бившата югославска република Македония за обратно приемане на незаконно пребиваващи лица

А. ЛИЧНИ ДАННИ

1. Пълно име (подчертайте фамилията):

.....

2. Име, използвано преди брака:

.....

3. Дата и място на раждане:

.....

4. Пол и физическо описание (ръст, цвят на очите, отличителни белези и др.):

.....

5. Известен/известна също като (предишни имена, други използвани имена/имена, с които лицето е известно, или псевдоними):

.....

6. Националност и език:

.....

7. Вид и номер на пътническите документи:

.....

Б. ОПЕРАЦИЯ ПО ТРАНЗИТНОТО ПРЕМИНАВАНЕ

1. Вид на транзитното преминаване

по въздух

по суша

2. Държава — крайна цел на пътуването .....

3. Възможни други държави на транзитно преминаване .....

4. Предложен граничен контролно-пропускателен пункт за пресичане на границата, дата и час на предаване и евентуален конвой

.....

.....

.....

5. Гарантирано приемане във всяка друга държава на транзитно преминаване, както и в държавата — крайна цел на пътуването

(член 13, параграф 2)

да

не

6. Наличие на каквато и да е причина за отказ на транзитното преминаване

(член 13, параграф 3)

да

не

В. ЗАБЕЛЕЖКИ

.....

.....

.....

.....

(Подпис) (Печат)

_____

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 2, ПАРАГРАФ 2 И ЧЛЕН 4, ПАРАГРАФ 2

При прилагане на въпросните разпоредби страните следва да полагат усилия да предприемат съответни мерки за запазване на единството и целостта на семейството, доколкото е възможно. За тази цел страните правят всичко възможно да приемат обратно членовете на дадено семейство в разумни срокове.

Прилагането на принципа за единството и целостта на семейството следва по-специално да бъде обект на наблюдение от Комитета, посочен в член 18.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 2, ПАРАГРАФ 3 И ЧЛЕН 4, ПАРАГРАФ 3

Договарящите страни отбелязват, че съгласно законите за гражданство на Бившата югославска република Македония и държавите-членки гражданин на Бившата югославска република Македония или на Европейския съюз не може да бъде лишен от неговото гражданство.

Страните се договарят да се консултират своевременно, в случай че правната уредба в това отношение бъде изменена.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛЕН 3 И ЧЛЕН 5

Страните ще полагат усилия да върнат всеки гражданин на трета страна, който не отговаря или вече не отговаря на действащите правни изисквания за влизане, престой или пребиваване на техните територии, обратно в неговата страна на произход.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДАНИЯ

„Договарящите страни отбелязват, че настоящото споразумение не се отнася за територията на Кралство Дания или за гражданите на Кралство Дания. При тези обстоятелства е уместно Бившата югославска република Македония и Дания да сключат споразумение за обратно приемане на лица при същите условия, като теза на настоящото споразумение.“

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИСЛАНДИЯ И НОРВЕГИЯ

„Договарящите страни отбелязват тесните отношения между Европейската общност и Исландия и Норвегия, и по-специално по силата на Споразумението от 18 май 1999 г. относно асоциирането на тези страни с въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген. При тези обстоятелства е уместно Бившата югославска република Македония да сключи споразумение за обратно приемане с Исландия и Норвегия при същите условия като тези в настоящото споразумение.“

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ШВЕЙЦАРИЯ

„Договарящите страни отбелязват, че Европейският съюз, Европейската общност и Швейцария са подписали споразумение за асоциирането на Швейцария с въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген. Уместно е след като това споразумение за асоцииране влезе в сила, Бившата югославска република Македония да сключи споразумение за обратно приемане с Швейцария при същите условия като тези в настоящото споразумение.“
